

Sygn. akt I ZO 29/22

POSTANOWIENIE

Dnia 27 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

w sprawie adwokata M. B.
po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej
na posiedzeniu bez udziału stron w dniu 27 grudnia 2022 r.,
z urzędu kwestii
wyłączenia SSN Jarosława Matrasa od udziału w rozpoznaniu sprawy I ZB 12/22
na podstawie art. 42 § 1 i 4 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 95n pkt 1)
u.p.a.

postanowił:

wyłączyć SSN Jarosława Matrasa od udziału w rozpoznaniu
sprawy o sygn. I ZB 12/22

UZASADNIENIE

W dniu 3 listopada 2022 r. SSN Jarosław Matras złożył w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej pisemne żądanie o wyłączenie go od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZB 12/22 dotyczącej wniosku o zbadanie spełnienia przez SSN Marka Siwka wymogów niezawisłości i bezstronności, do rozpoznania której został wylosowany jak członek składu orzekającego.

Uzasadniając żądanie SSN Jarosław Matras argumentował, iż jako obrońca sędziów: A. N. (sygn. akt I ZZ 8/22), P. G. (sygn. akt II ZO 23/22) i M. P. (sygn. akt II ZIZ 13/22) w sprawach ich dotyczących złożył wnioski w trybie art. 29 § 5 u.S.N. dotyczącego SSN Marka Siwka, przedstawiając w nich okoliczności stanowiące podstawę do złożenia wniosku o zbadanie bezstronności i niezawisłości tego sędziego w tych sprawach. Powołana we wnioskach argumentacja jest aktualna do

chwili obecnej i będzie przedmiotem analizy sprawy I ZB 12/22. Zarówno w odbiorze społecznym, jak i postronnego obiektywnego obserwatora uprzednio składane wnioski muszą budzić zastrzeżenia co obiektywizmu i bezstronności żądającego wyłączenia sędziego mającego uczestniczyć w rozpoznaniu sprawy I ZB 12/22, skoro wyraził uprzednio wyraził swoje stanowisko, co do spełnienia przez SSN Marka Siwka kryteriów niezawisłości i bezstronności.

Sąd Najwyższy – Izba Odpowiedzialności Zawodowej zważył, co następuje.

W dotychczasowym orzecznictwie Sąd Najwyższy wyraził stanowisko, iż oświadczenie sędziego o istnieniu okoliczności mogących wpłynąć na jego bezstronność wymaganą przez prawo i uzasadniających obawę co do możliwości obiektywnego orzekania w konkretnej sprawie, obliuguje nie tylko do wnikliwego rozważenia przedstawionych przesłanek tej inicjatywy, ale w wypadku potwierdzenia ich rzeczywistego występowania, powinno - co do zasady - prowadzić do uwzględnienia wniosku sędziego o wyłączenie od udziału w rozpoznawaniu sprawy, zwłaszcza gdy w odbiorze zewnętrznym może powstać wątpliwość co do istnienia kierunkowego nastawienia sędziego do stron procesowych lub uczestników postępowania (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12.08.2021 r., IV KO 98/21, LEX nr 3398309). W przypadku gdy wniosek o wyłączenie od orzekania składa sam sędzia istotne znaczenie ma dokonana przez niego, a wyrażona w złożonym wniosku ocena stanu jego bezstronności w danej sprawie. Jest to konkretna własna ocena relacji indywidualnej sędziego do sprawy, jego stosunku do przedmiotu rozstrzygnięcia w odniesieniu do zawartej w art. 41 § 1 k.p.k. przesłanki stanu uzasadnionych wątpliwości co do bezstronności sędziego. Sam stopień tego uzasadnienia w przypadku wniosku składanego przez sędziego w sposób oczywisty wynikać musi z jednej strony z obiektywnie potwierdzonych okoliczności sprawy, z drugiej jednak składa się właśnie z własnej, subiektywnej, wewnętrznej sfery przekonania samego sędziego. Sfera ta wszakże nie może być związana z innymi czynnikami niż przekonanie, że okoliczności sprawy, jej przedmiot czy istota wcześniejszych rozstrzygnięć łączące sędziego z przedmiotem rozstrzygania rodzą zagrożenie dla bezstronności

orzekania, albo mogą takie wrażenie wywołać. Ten wyraz relacji sędziego do sprawy, pod warunkiem wystąpienia czynników obiektywnych, może w konkretnym układzie okoliczności prowadzić do potrzeby wyłączenia sędziego. Są to jednak rzecz jasna innego rodzaju okoliczności, niż te wskazane w art. 40 k.p.k., powodujące wyłączenie sędziego z urzędu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28.05.2021 r., IV KO 63/21, LEX nr 3181389).

Przenosząc powołane judykaty na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż SSN Jarosław Matras występując w charakterze obrońcy w sprawach o sygn. akt I ZZ 8/22, II ZO 23/22 i II ZIZ 13/22 złożył w trybie art. 29 § 5 u.S.N. wnioski o zbadanie bezstronności i niezawisłości SSN Marka Siwka, przedstawiając w nich argumentację przemawiającą za ich uwzględnieniem, która – jak podkreślił – nadal zachowuje aktualność. Uzewnętrznił zatem w sposób jednoznaczny swoje stanowisko, co do braku spełnienia przez SSN Marka Siwka kryteriów niezawisłości i bezstronności w powyższych sprawach, które nadal podtrzymuje. W tym stanie rzeczy nie sposób przyjąć, iż rozpoznając wniosek o zbadanie bezstronności i niezawisłości SSN Marka Siwka w sprawie I ZB 12/22, zachowa on pełen obiektywizm i bezstronność. W zaistniałej sytuacji procesowej, także w odbiorze społecznym, jak i postronnego obiektywnego obserwatora obiektywizm i bezstronność SSN Jarosława Matrasy może wzbudzić uzasadnione zastrzeżenia.

Z tego też względu postanowiono, jak na wstępie.

[as]

l.n